

Št.: 281 – 8/06-III/MS
Datum: 10.04.2006

OBČINA MEDVODE
OBČINSKA UPRAVA
Cesta komandanta Staneta 12

1215 Medvode

OBČINA MEDVODE	
Prejeto: 12.04.2006	Priloge:
Šifra zadeve: 003-1/06-21	Vrednost:

Na podlagi vloge občine Medvode, št. 003-1/06, z dne 14.03.2006, in v skladu z 29. členom Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02, 8/03 – popr. in 58/03 – ZZK-1) Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Ljubljana daje naslednje

SMERNICE ZA PRIPRAVO STRATEGIJE PROSTORSKEGA RAZVOJA OBČINE MEDVODE IN PROSTORSKEGA REDA OBČINE MEDVODE

1. Stanje gozdov

1.1. Ureditvena členitev

Občina Medvode leži na severozahodnem delu gozdnogospodarskega območja Ljubljana. Pretežni del občine (k.o.: Moše, Hraše, Smlednik, Zbilje, Senica, Medvode, Zg. Pirniče, Sp. Pirniče, Preska, Sora, Studenčice, Žlebe, Topol, Golo Brdo) pokriva gozdnogospodarski načrt (GGN) gozdnogospodarske enote Medvode (veljavnost 2000-2009), ki je bil razglašen s *Pravilnikom o sprejemu gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarske enote Medvode* (Ur.l. RS, št. 10/2003).

Del gozdov občine (k.o. Selo nad Polhovim Gradcem in k.o. Babna gora) pokriva GGN GGE Polhov Gradec (1996-2005), ki je bil razglašen z *Odredbo o sprejemu splošnega dela gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarske enote Polhov Gradec* (Ur.l. RS, št. 4/2000, 43/2004).

Gozdovi, ki ležijo v k.o. Stanežiče so del GGN gozdnogospodarske enote Ljubljana (načrt je v postopku sprejemanja).

V GGN gozdnogospodarske enote Medvode leži več kot 90% gozdov občine, zato bomo večino podatkov zajeli iz tega načrta, del pa iz GGN za gozdnogospodarsko območje Ljubljana, ki je bil razglašen z *Odlokom o GGN GGO Ljubljana (2001-2010)* v Ur. l. RS št. 70/2003, popr. št. 86/2003.

1.2. Gozdnatost

Po GGN za gozdnogospodarsko območje Ljubljana je v občini Medvode 5117,31 ha gozdov, kar predstavlja okoli 65% površine občine.

V občini prevladuje gozdnata krajina. Predstavljajo jo območja, kjer gozd prekriva od 40 do 85% površine in se mozaično prepleta z drugimi rabami tal. Obsega k.o. Studenčice, Sora, Preska, Topol, Žlebe, Golo Brdo, Stanežiče, Babna Gora, Selo nad Polhovim Gradcem in del naslednjih k.o.: Hraše, Moše, Smlednik, Zg. in Sp. Pirniče.

Drugi krajinski tip, ki ga najdemo na tem območju, je kmetijska in primestna krajina. To so območja, v katerih je gozda manj kot 40%, prevladujejo pa kmetijske površine in naselja. Obsega celotno k.o. Medvode, Senica in Zbilje in manjši del k.o. Hraše, Moše, Smlednik, Zg. in Sp. Pirniče.

1.3. Gozdne združbe

Prevladujejo gozdne združbe z bukvi (*Blechno-Fagetum*, *Haquetio-Fagetum*), ki so zajete v gospodarskih razredih acidofilno bukovje (1698 ha) in podgorsko bukovje (1300 ha). Na 1214 ha uspevajo gozdovi rdečega bora (*Myrtillo-Pinetum*), ki so uvrščeni v gospodarski razred acidofilna borovja.

1.4. Drevesne vrste

Povprečna lesna zaloga v GGE Medvode znaša 263,4 m³/ha, (48% pripada iglavcem, 51 % listavcem) Največji delež v skupni lesni zalogi ima bukev (29%), sledita ji smreka (28%) in bor (19%). Hrast predstavlja 8% v skupini lesni zalogi, drugi trdi listavci 7% in plemeniti listavci 6%. Ostale drevesne vrste zavzemajo zanemarljiv delež.

1.5. Lastništvo

V občini prevladujejo gozdovi v zasebni lasti, ki jih je 89,0%. Državnih gozdov je 10,8%, občinskih pa le 0,2% (GGN za gozdnogospodarsko območje Ljubljana).

1.6. Funkcije gozdov

Zakon o gozdovih (Ur. l. RS št. 30/1993, 67/2002) določa, da se funkcije gozdov, ki so določene in ovrednotene s stopnjami njihovega vpliva na gospodarjenje z gozdovi na kartah in popisih funkcij gozdov v gozdnogospodarskem načrtu območja, kot strokovne podlage upoštevajo pri prostorskih ureditvah državnega in lokalnega pomena.

Zakon o gozdovih (3. člen, Ur. l. RS št. 30/1993, 67/2002) in *Pravilnik o gozdnogospodarskih in gozdnogojitvenih načrtih* (9. člen, Ur. l. RS 5/98) določata naslednje funkcije gozda:

- ekološke funkcije: funkcija varovanja gozdnih zemljišč in sestojev, hidrološka, biotopska in klimatska,
- socialne funkcije: funkcija varovanja kulturne dediščine, funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti in varstva naravnih vrednot, estetska, raziskovalna, poučna, turistična, rekreacijska, obrambna, higiensko-zdravstvena in zaščitna;
- proizvodne funkcije: lesnoproizvodna, lovnogospodarska in funkcija pridobivanja drugih gozdnih dobrin.

Funkcije gozdov so ovrednotene s tremi stopnjami poudarjenosti. Iz *Pravilnika o gozdnogospodarskih in gozdnogojitvenih načrtih* (Ur. l. RS 5/98) izhaja, da funkcija, ki je poudarjena na 1. stopnji določa način gospodarjenja z gozdov, funkcija, ki ima 2. stopnjo poudarjenosti pa pomembno vpliva na način gospodarjenja.

Gozdnogospodarski načrti, zlasti njihov vidik opredeljevanja in vrednotenja funkcij gozda, so usklajeni s predhodno ali sočasno pripravljenimi sektorskimi programi za varstvo naravne in kulturne dediščine, vodnega gospodarstva, kmetijstva, rekreacije in turizma. V okviru spreminjanja namenske rabe pa je potrebno upoštevati, da se stanje funkcij gozda s spremenjenimi rabami tudi spreminja. Posamezne funkcije lahko npr. pridobivajo na pomenu (dvig stopnje poudarjenosti).

Preglednica 1: Površine funkcij gozdov v GGE Medvode

Funkcija	1. stopnja	2. stopnja
	ha	ha
Varovanje gozdnih zemljišč in sestojev	299,25	493,55
Hidrološka	119,13	2720,73
Biotopska	139,92	1296,28
Klimatska	1173,83	907,32
Zaščitna		
Higiensko-zdravstvena	1192,57	3282,02
Rekreacijska	323,89	727,32
Turistična		
Poučna	47,07	14,19
Raziskovalna		-
F. varovanja naravne in kulturne ded.	111,35	29,18
Estetska	504,36	48,45
Obrambna		
Lesnoproizvodna	85,92	5274,45
F. pridobivanja drugih gozdnih dobrin	732,45	
Lovnogospodarska	102,80	

Za občino Medvode so značilni gozdovi, ki imajo zaradi bližine naselij izjemno poudarjene socialne funkcije. Na 1. stopnji sta najbolj izraženi higiensko – zdravstvena in klimatska funkcija. Gozdovi s poudarjeno klimatsko funkcijo varujejo naselja in kmetijske površine pred vremenskimi ekstremi, higiensko-zdravstvena funkcija pa se določi v gozdovih ob emisijskih virih. Sorazmerno veliko gozdov ima na 1. stopnji poudarjeno funkcijo nabiranja stranskih gozdnih proizvodov (nabiranje borovnic, gob, kostanja). Na 2. stopnji je najbolj poudarjena lesnoproizvodna funkcija, ki je določena v gozdovih, kjer se trajno pridobiva les. Veliko gozdov ima na 2. stopnji poudarjeno hidrološko funkcijo. Tu gre predvsem za gozdove, ki se nahajajo na vodovarstvenih območjih.

1.7. Kategorije gozdov

V občini Medvode so gozdovi dveh kategorij: večnamenski in varovalni. Prevladujejo večnamenski gozdovi, ki jih je več kot 95%. Varovalnih gozdov, ki so bili razglašeni z Uredbo varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur.l. RS, št. 88/2005) je 226,67 ha. Prevladujejo gozdovi, ki prekrivajo izpostavljena pobočja Polhograjskih Dolomitov (Gontarska pl., V. Babnik). Varovalni gozdovi so tudi na severnem pobočju Šmarne Gore (k.o. Sp. Pirniče).

1.8. Posamično gozdno drevje in skupine gozdnega drevja izven ureditvenih območij naselij

V skladu z 20. členom Zakona o gozdovih, Zavod za gozdove Slovenije ureja pogoje za gospodarjenje s posamičnim gozdnim drevjem in skupinami gozdnega drevja izven ureditvenih območij naselij. Zunaj naselij tudi načrtuje, izvaja nadzor in svetuje, izdaja navodila za ukrepanje: posek oz. vzdrževanje posamičnih dreves in skupin drevja v gozdnati ter kmetijski in primestni krajini.

Glede na lego in prostorsko razporeditev drevja ločimo:

- obvodno drevje in grmovno vegetacijo,
- omejke in skupine dreves, ki povezujejo večje gozdne komplekse,
- drevje ob infrastrukturnih objektih (ceste),
- stara drevesa in osamelce sredi polj in vse ostale posamične prvine gozdne vegetacije v kmetijski in primestni krajini.

2. Temeljni cilji gospodarjenja z gozdovi

V Programu razvoja gozdov v Sloveniji (Ur. l. RS 14/96) so navedeni trije temeljni cilji gospodarjenja z gozdovi, ki so vsi pomembni z vidika razvoja gozda in gozdarskih dejavnosti v prostoru.

2.1. Ohranitev in trajnostni razvoj gozdov

Potreben je vzdržen razvoj gozdov v smislu njihove biotske pestrosti ter vseh ekoloških, socialnih in proizvodnih funkcij. Pomembno je ohranjanje in vzpostavljanje rastlinske in živalske pestrosti ter varovanje redkih in ogroženih vrst in ekosistemov v gozdu, pa tudi ohranjanje in vzpostavljanje primernega življenjskega okolja za vse avtohtone vrste prosto živečih živali. Velikega pomena je tudi ohranjanje in krepitev varovalne vloge gozdov, ki se kaže v zmanjšanju erozije, moči vetra, hrupa, snežnih plazov ter v izboljšanju vodnih razmer, blaženju podnebnih skrajnosti in v prispevku gozda k čistosti zraka. Zaradi večnamenske funkcije gozda je potrebno urejati tudi razvoj gozdov in dejavnosti z namenom rabe gozdov za rekreacijo, turizem, vzgojo, pouk in raziskovanje;

2.2. Ohranitev naravnega okolja in ekološkega ravnotežja v krajini

Potrebna je ohranitev primerne gozdnatosti v vseh krajinah in preprečevanje drobljenja gozdnih površin. Pomembna je ohranitev, vzpostavitev in oblikovanje gozdnih robov ter skupin drevja, posameznih dreves, obvodnega gozdnega rastja, protivetrnih pasov in omejkov zunaj gozda; skrb za ohranitev in razvoj vodnih ekosistemov v gozdnem prostoru;

2.3. Ohranitev poseljenosti in kultiviranosti krajine

Potrebna je ohranitev poseljenosti in kultiviranosti krajine ter izboljšanje kakovosti življenja na podeželju s pospeševanjem celovitega razvoja podeželja in dopolnilnih dejavnosti na kmetijah.

3. Cilji pri gospodarjenju z gozdovi v občini Medvode

Najpomembnejši dolgoročni splošni cilj je zagotoviti ohranitev in trajnostni razvoj gozdov z upoštevanjem njihovih ekoloških, socialnih in proizvodnih funkcij.

Poleg tega so še naslednji cilji:

- Ohranitev in krepitev biološke stabilnosti gozdnih ekosistemov ter sonaravno ravnanje z njimi.
- Ohranjanje rastlinske in živalske pestrosti ter varovanje redkih in ogroženih vrst in ekosistemov v gozdu, pa tudi ohranjanje primernega življenjskega okolja za avtohtone vrste prostoživečih živali.
- Razvoj gozdov in dejavnosti v gozdu in gozdnem prostoru z namenom krepitev socialnih funkcij gozdov, kot so rekreacijska, poučna, raziskovalna funkcija, funkcija ohranjanja biotske raznovrstnosti in varstva naravnih vrednot ter funkcija varovanja kulturne dediščine, katerih skupni imenovalec je poudarjen estetski pomen teh gozdov.
- Krepitev rastiščnega in sestojnega potenciala gozdov ter izboljšanje kakovosti gozdnih sestojev in izrabe.
- Ohranitev zdravega odraslega gozda povsod tam, kjer je zaradi zagotavljanja pitne vode poudarjena hidrološka funkcija.
- Ohranitev ravninskih gozdov.
- Ohranjanje in krepitev varovalne vloge gozdov, ki se kaže v zmanjšanju erozije, moči vetra, hrupa ter izboljševanja vodnih razmer, blaženju podnebnih skrajnosti in v prispevku gozda k čistosti zraka.
- Usklajeno sodelovanje z drugimi souporabniki prostora.
- Pri izdaji soglasij k posegom v prostor upoštevati cilj ohranjanja in izboljševanja čistosti zraka ter kvalitete bivalnih značilnosti.
- Ohranitev gozdnih robov ter skupin drevja, posameznih dreves, obvodnega gozdnega rastja, protivetrnih pasov in omejkov zunaj gozda.
- Skrb za ohranitev in razvoj vodnih ekosistemov v gozdnem prostoru.
- Ohranitev poseljenosti in kultiviranosti krajine ter izboljševanje kakovosti življenja na podeželju. Celovit razvoj podeželja s pospeševanjem dopolnilnih dejavnosti, ki to omogočajo.

- V pogledu usklajenosti odnosov med gozdom in rastlinojedo divjadjo so cilj vitalne populacije posameznih vrst divjadi, naravne spolne in starostne strukture v številčnosti, ki bo zagotavljala ohranitev populacij in ravnotežje med njimi in okoljem.
- Cilj je oblikovati oziroma vzdrževati okolje, ki bo zagotavljalo nemoten razvoj posameznih vrst populacij divjadi in ravnotežje med populacijami in okoljem.
- Glede uporabe strojne opreme in načinov izvajanja gozdnih del je cilj spodbujati take tehnologije dela, ki zagotavljajo večjo učinkovitost in varnost dela, obenem pa čim manj negativno vplivajo na gozd in njegove funkcije.
- Čim manjše število nezgod pri delu v gozdu.

4. Glavni problemi pri gospodarjenju z gozdovi v občini Medvode

- V letih 1995/96 in 1996/97 sta ujmi (žledolom, snegolom) na območju občine Medvode polomili veliko drevja in spremenili potek in obseg načrtovanih del v gozdovih (povečanje sanitarnih sečenj).
- V letih 2003, 2004 in 2005 je nastopila gradacija podlubnikov (predvsem obeh smrekovih lubadarjev: *Ips typographus*, *Pytiogenes chalcographus*), ki ima za posledico močno povečan delež sanitarnih sečenj. Žarišča so bila predvsem v ravninskih gozdovih (k.o. Žlebe, Preska, Sp. Pirniče, Hraše in Moše). Kljub pravočasnemu ukrepanju in opravljenih zatiralno-preventivnih delih, lahko v prihodnje na neustreznih rastiščih smreke pričakujemo ponovne napade podlubnikov.
- Pri listavcih se pojavljata dve bolezni, ki onemogočata rast in razvoj drevja. Domači kostanj se suši zaradi kostanjevega raka (*Cryphonectria parasitica*), Holandska brestova bolezen (*Ceratocystis ulmi*) pa je že skoraj povsem iztrebila vse vrste brestov. V zadnjem času se je na območju Katarine pojavil javorov rak (*Eutypella parasitica*). Gre za novejšo bolezen, ki izvira iz ZDA, zato posledice napada in širjenje same bolezni pri nas še niso dovolj raziskane.
- V ravninskem delu občine prevladujejo degradirani borovi sestoji, ki so današnjo obliko dobili zaradi intenzivnega steljarjenja. Z izsekavanjem drevesnih vrst so bili ustvarjeni površinsko raznodobni borovi gozdovi z redkim sklepom in slabo strukturo.
- Pri gozdovih, ki ležijo neposredno ob naseljih, se pojavlja problem zapiranja dosedanjih dostopov do gozdov. Lastnikom gozdov se z izgradnjo objektov (predvsem stanovanjskih hiš z ograjami) pogosto povsem onemogoči dostop do gozdov z običajno gozdarsko mehanizacijo. Novogradnje se velikokrat locirajo v sam gozdni rob (npr. v Zbiljskem gaju), kar je problematično zaradi nevarnosti padca oslabljenih dreves oz. težav pri pridobivanju lesa.

5. Smernice za izdelavo Strategijo prostorskega razvoja občine Medvode

- V gozdovih je prepovedano vsako dejanje, ki zmanjšuje ravnost sestoja ali rodovitnost rastišča, stabilnost ali trajnost gozda oziroma ogroža njegove funkcije, njegov obstoj ali namen (18. člen Zakona o gozdovih Ur. l. RS št. 30/1993, št. 67/2002).
- Z gozdovi je potrebno gospodariti vzdržno in tako zagotavljati njihovo trajno produktivnost (načelo vzdržnega razvoja).
- Zagotavljati je potrebno vsestransko (biološko in mehansko) stabilnost in odpornost gozdov v primeru naravnih ujm. Pospeševati je potrebno rastišču primerne drevesne vrste.
- Potrebna je sanacija sestojev, ki so bili poškodovani zaradi ujm in napada podlubnikov.
- Območja gozdov, ki opravljajo ekološke in socialne funkcije 1. stopnje poudarjenosti in področja sklenjenih gozdov naj bodo ohranjena.

- Umeščanje energetskih objektov in naprav v prostor se načrtuje tako, da se, kolikor je le mogoče, upošteva značilne naravne prvine kot so gozdni rob, podnožje pobočij, reliefne značilnosti ter vidnost naselij in značilne vedute (Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije, Ur.l. RS, št. 76/2004, poglavje 2.3.).
- Pri načrtovanju kolesarskih poti se naj uporabi gozdne ceste in utrjene prometnice, ki so v javni lasti. Vožnja v območju gozdov, izven kategoriziranih cest in gozdnih cest (po gozdnih poteh in vlakah), v skladu z *Uredbo o prepovedi vožnje z vozili v naravnem okolju* (Ur.l. RS, št. 16/1995, 28/1995, 35/2001), ni dovoljena.
- Ohranjati in varovati je treba ogrožene, zaščitene in redke živalske vrste in njihove habitate (npr. divji petelin v območju Loma).
- V območjih, kjer je velika nevarnost erozije (Polhograjski Dolomiti hribovje, Šmarna Gora), je potrebno obiskovalce usmerjati na obstoječe poti, ki morajo biti vzdrževane in označene.
- **Gozdovi ob naseljih** imajo na 1. stopnji poudarjeno množico funkcij. V Medvodah imajo gozdovi, ki se nahajajo v samih naseljih oz. neposredni bližini poudarjeno klimatsko, higiensko-zdravstveno in estetsko funkcijo. Ti gozdovi so zelo pomembni tudi z vidika rekreacije. Zaradi prevladujočih socialnih funkcij lahko ta območja opredelimo kot območja s poudarjenim javnim interesom. Zanje podajamo dodatne usmeritve:
 - o gozdove v naseljih ali okoli naselij se lahko na ravni prostorskega načrtovanja občine opredeli kot **mestne** oziroma **primestne gozdove** na osnovi predhodno izdelanih **strokovnih podlag**. Predlagamo, da občina Medvode gozdove, ki se vsebinsko navezujejo na naselja, na podlagi 44. člena Zakona o gozdovih razglasi za **gozdove s posebnim namenom** zaradi izjemno poudarjenih socialnih funkcij. Gozdovi s posebnim namenom so z ostalimi zelenimi površinami najpogostejše del **zelenega sistema naselja**. Glede na poznavanje problematike gospodarjenja z gozdovi, lastniške strukture ter ostalih dejavnikov v prostoru, je potrebno, da pri pripravi strokovnih podlag sodeluje Zavod za gozdove Slovenije.
- V območjih **varovalnih gozdovih** se ne dopušča posegov v podtalje ali vegetacijo, kadar bi to zavrlo ali občutno zmanjšalo sposobnosti obnavljanja naravne zarasti, še posebno pa, kadar bi to spodbudilo erozijske procese (Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije, Ur.l. RS, št. 76/2004, poglavje 3.2.).
- V **varovalnih gozdovih** so izjemoma dopustni ukrepi in posegi, ki so opredeljeni z veljavnimi gozdnogospodarskimi načrti, so skladni z varstvenimi režimi (*Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom*; Ur.l. RS, št. 88/05) in zagotavljajo ohranitev ter krepitev varovalne, hidrološke, biotopske ali klimatske funkcije gozda.
- V **varovalnih gozdovih** se naj upošteva še naslednje smernice:
 1. Na strmih pobočjih, kjer je nevarnost plazjenja tal, je potrebno zaradi razbremenitve pobočij vzdrževati nižje lesne zaloge sestojev.
 2. Posekano drevje naj se v varovalnih gozdovih s strožjim režimom pušča v gozdu (poprek na pobočje), v tistih z blažjim režimom pa je primerno predvsem žično spravilo.
 3. Potrebno se je čimbolj izogibati vsem poškodbam v gozdnih tleh, paša in steljarjenje nista dopustna. Gradnja v razglašeni varovalni gozdovi ni dovoljena. Izjema so gradnje cest ali drugih infrastrukturnih objektov javnega pomena v primeru, da jih ni mogoče zgraditi drugod. Za posege v varovalne gozdove mora biti predhodno izdelana študija presoje vpliva na okolje, skladno z *Uredbo o vrstah posegov v okolje, za katere je obvezna presoja vplivov na okolje* (Ur.l. RS, št. 66/96 in 12/2000).
- V območjih, kjer prihaja do konfliktnih situacij med varovalno in rekreacijsko funkcijo (območja okrog Govejka in Gontarske planine, Slavkovega doma in del severnih pobočij Šmarne gore), so potrebna posebna opozorila rekreativcem (zaradi večje nevarnosti požarov, krušenja skal, proti odmetavanju odpadkov...). Rekreacija je dopustna le na ustrezno označenih poteh.
- Na Gontarski planini naj se s košnjo še naprej vzdržuje travniške površine za potrebe divjadi.

- Pogozdovanje travnih površin, jas in lazov v gozdu je prepovedano, razen če je sadnja predpisana z GGN (31. člen Zakona o divjadi in lovstvu, Ur.l. RS, št. 16/04).
- V gozdu se naj ohranjajo votla drevesa, dupla in sušice zaradi zagotavljanja življenjskega prostora različnim živalskim vrstam (npr. duplarjem).
- Pri gospodarjenju **s posamičnim gozdnim drevjem in skupinami gozdnega drevja izven naselji** se naj upoštevajo naslednje smernice:
 1. Gozdni rob naj bo oblikovan estetsko ter horizontalno in vertikalno razgibano.
 2. Pri obvodnem drevju in grmovni vegetaciji naj se skrbi za stopničasto zgradbo s pestro drevesno in grmovno sestavo, ki naj se obnavlja postopno.
 3. Posamezna stara drevesa in osamelce sredi kmetijskih površin naj se ohranja do sanitarne sečnje. Ta drevesa je potrebno pravočasno nadomestiti s sadnjo iste drevesne vrste.
 4. Pri drevesih ob znamenjih, križpotjih ipd., ki so ponavadi del naravne dediščine ali varujejo objekte kulturne dediščine, so v dogovoru s pristojnimi službami (npr. ZRSVN) možni tudi nekateri drevesno-kirurški posegi.
 5. Ob cestah in železnici naj bo pas drevja čimbolj strnjen, s čimer bo nudil protihrupno zaščito. Pri prestarih, nestabilnih in drugače nevarnih drevesih je potrebno poskrbeti za obnovo oz. pomladitev.
 6. V primeru napada gospodarsko pomembnih škodljivcev, npr. smrekovega lubadarja, se je pri zatiranju potrebno držati enakih predpisov kot veljajo za drevje v gozdu.

6. Smernice za izdelavo Prostorskega reda občine Medvode

6.1. Oblikovanje namenske rabe prostora

V dosedanjih prostorskih aktih je bila določena raba gozd, ki je bila lahko podrobneje razdeljena glede režima varovanja (gozdovi s posebnim namenom, gozdni rezervati, varovalni gozdovi). V občini Medvode je razglašeni varovalni gozdovi 226,67 ha, ostali gozdovi so večnamenski. Gozdov s posebnim namenom ni.

Z novo zakonodajo (75. člen Uredbe o prostorskem redu Slovenije, Ur.l. RS, št. 122/2004) pa se lahko določi še območja prepletene rabe. Prepletajoča raba se določi predvsem v tistem prostoru, kjer se dejansko prepletajo gozdna in kmetijska zemljišča, še posebej tam, kjer se kmetijska zemljišča intenzivno zaraščajo.

Pri oblikovanju namenske rabe prostora bodo območja gozdov in prepletene rabe določena s pomočjo naslednji kriterijev:

a) območja gozdov:

- Varovalni gozdovi.
- Gozdovi s 1. stopnjo poudarjenosti ekoloških funkcij gozda.
- Gozdovi na območju gozdnih učnih poti in znotraj območij, ki so zavarovana v skladu s predpisi o ohranjanju narave (strožji režim varovanja).
- Sklenjena območja gozdov (državna in lokalna raven).
- Gozdovi, ki imajo funkcijo koridorske povezave (gozdovi, ki so pomembni za prehajanje živali, niso pa vključeni v prvo stopnjo poudarjenosti biotske funkcije).

b) območja gozdov s prepletanjem gozdarske in kmetijske dejavnosti:

V območja gozdov s prepletanjem gozdarske in kmetijske dejavnosti uvrščamo vse gozdove, ki niso uvrščeni v namensko rabo gozd. Predlagamo tudi lestvico za delež krčitve gozdov znotraj območij prepletanja rabe. Okvirni odstotki naj bi bili 5 do 20% ob veljavnosti prostorskega reda približno 10 let, odvisno od deleža gozda. V občini Medvode je smiselno v prepleteno rabo uvrstiti zemljišča na območju

Polhograjskih Dolomitov, kjer so še prisotne kmetije. Posebej bi izpostavili problematiko zaraščanja v k.o. Topol (npr. v neposredni bližini sv. Jakoba) in v k.o. Golo Brdo (npr. pod Slavkovim domom).

Naj še enkrat opomnimo, da se območja s prepletено rabo določijo zaradi lažjega izvajanja kmetijske dejavnosti. Določanju teh območij velja posvetiti posebno pozornost predvsem zato, ker predvidevamo, da se bodo krčitve gozda lahko izvajale zgolj na podlagi našega soglasja/mnenja in ne bo potrebna sprememba prostorskega akta. Območja prepletene rabe določi občina, s sodelovanjem Zavoda za gozdove Slovenije in kmetijskimi strokovnimi službami.

6.2. Splošni pogoji za poseganje v gozd in gozdni prostor

- **Za posege v gozd oz. gozdni prostor** (to so vsa zemljišča, ki so v naravi in veljavnem GGN opredeljena kot gozd, ne glede na njihovo plansko rabo in negozdna zemljišča, ki imajo na gozdna zemljišča neposreden vpliv) je potrebno dovoljenje za poseg v prostor (21. člen *Zakona o gozdovih*, Ur. list RS št. 30/93, 67/02-popr). V postopek pridobivanja gradbene dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja mora biti vključen tudi Zavod za gozdove Slovenije, Območna enota Ljubljana, ki v skladu z Zakonom o graditvi objektov (Ur. list RS št. 110/02) izda projektne pogoje za poseg v prostor in soglasje k projektnim rešitvam.
- V primerih **gradnje enostavnega objekta** v območju gozdov je, v skladu s 23. členom *Pravilnika o vrstah zahtevnih, manj zahtevnih in enostavnih objektov* (Ur. list RS št. 114/03, 130/04) prav tako potrebno soglasje Zavoda za gozdove Slovenije, Območna enote Ljubljana.
- Za posege v prostor, ki lahko bistveno spremenijo življenjske razmere divjadi, izda soglasje Zavod za gozdove Slovenije, po predhodni pridobitvi mnenja upravljavca lovišča oziroma lovišča s posebnim namenom (30. člen *Zakona o divjadi in lovstvu*, Uradni list RS, št. 16/04)
- Pri gradnji z ograjami zavarovanih prometnic je treba zagotoviti prehode za divjad na krajih, kjer so že od nekdaj potekale stečine in naravni prehodi posameznih vrst divjadi. Kraje prehodov ugotovi Zavod v sodelovanju s strokovnimi službami za varstvo narave, znanstvenimi ustanovami in lovskimi organizacijami (34. člen *Zakona o divjadi in lovstvu*, Uradni list RS, št. 16/04).
- Paša je v gozdu prepovedana. Izjemoma je, na podlagi kriterijev iz *Pravilnika o varstvu gozdov* (27. člen *Pravilnika o varstvu gozdov*, Uradni list RS, št. 92/00) paša lahko dovoljena z gozdnogojitvenim načrtom v gozdu, kjer poudarjenost ekoloških funkcij ne dosega 1. ali 2. stopnje.
- Za krčitev gozda na površini, ki je enaka oz. večja od 5 ha je potrebna presoja vplivov na okolje (3. člen *Uredbe o vrstah posegov v okolje*, za katere je obvezna presoja vplivov na okolje, Uradni list RS, št. 66/96, 12/00 in 83/02).
- V **varovalnih gozdovih** je paša, razen čebelje paše, prepovedana. Gradnja objektov načeloma ni dovoljena. Izjema so gradnje cest ali drugih infrastrukturnih objektov javnega pomena v primeru, da jih ni mogoče zgraditi drugod. Za posege v varovalne gozdove mora biti predhodno izdelana študija presoje vpliva na okolje, skladno z *Uredbo o vrstah posegov v okolje*, za katere je obvezna presoja vplivov na okolje (Ur.l.RS, št.66/96 in 12/2000).
- **Območja urejanja (morfološke enote) za individualno stanovanjsko gradnjo** s spremljajočimi dejavnostmi in za družbene dejavnosti, **ki mejijo na območja gozdov**, je potrebno načrtovati tako, da ostane obstoječi gozdni rob ohranjen; pri načrtovanju lokacij novih objektov je potrebno upoštevati oddaljenost objektov od gozdnega roba **najmanj za eno drevesno višino odraslega gozdnega sestoja**. Zaradi možnega vpliva na gozd, je tudi za gradnjo objektov na zemljiščih, ki neposredno mejijo na območja gozdov, potrebno pridobiti soglasje Zavoda za gozdove Slovenije.
- Na celotnem območju je potrebno zagotoviti **nemoteno gospodarjenje z gozdom oz. nemoten izvlek lesnih sortimentov** po obstoječih vlakah; predvsem to velja za gozdove, ki mejijo na ureditvena območja naselij; dostope in dovoze do gozda je potrebno ohraniti oz. jih v primeru ukinitve nadomestiti z novimi. Prometnice, na katere so priključene transportne poti in ki omogočajo kamionski prevoz gozdnih lesnih sortimentov, morajo biti urejene tako, da vozišče prenese 10 t osne obremenitve, da so urejena ustrezna obračališča ipd.,...

Obrazložitev:

Občina Medvode je dne 16.03.2006, z dopisom št. 003-1/06 z dne 14.03.2005, pozvala ZGS, Območno enoto Ljubljana, pristojnega za področje gozdarstva, da ji poda smernice za pripravo Strategije prostorskega razvoja občine Medvode in Prostorskega reda občine Medvode.

Vlogi je priložen Program priprave obeh prostorskih aktov.

Naše smernice izhajajo iz naslednjih pravnih aktov in strokovnih podlag:

- Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (Ur.l. RS, št. 76/2004),
- Uredba o prostorskem redu Slovenije (Ur.l. RS, št. 122/2004),
- Uredba o vrstah posegov v okolje, za katere je obvezna presoja vplivov na okolje (Ur.l.RS, št.66/96 in 12/2000),
- Program razvoja gozdov v Sloveniji (Ur. l. RS 14/96),
- Zakon o gozdovih (Ur. l. RS 30/93, 67/02),
- Zakon o divjadi in lovstvu (Ur.l. RS, št. 16/04),
- Pravilnik o gozdnogospodarskih in gozdnogojitvenih načrtih (Ur. l. RS 5/98),
- Pravilnik o varstvu gozdov (Ur. l. RS 92/00),
- Uredba o prepovedi vožnje v naravnem okolju (Ur.l. RS, št. 16/1995, 28/1995, 35/2001),
- Uredba o varovalnih gozdovih in gozdovih s posebnim namenom (Ur.l. RS, št. 88/05),
- GGN za gozdnogospodarsko območje Ljubljana, potrjen z *Odlokom o GGN GGO Ljubljana (2001-2010)* v Ur. l. RS št. 70/2003, popr. št. 86/2003,
- GGN za GGE Medvode z veljavnostjo 2000-2009; ki je bil sprejet s *Pravilnikom o sprejemu gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarske enote Medvode* (Ur.l. RS št. 103/2003).
- GGN za GGE Polhov Gradec z veljavnostjo 1996-2005, potrjen z *Odredbo o sprejemu splošnega dela gozdnogospodarskega načrta gozdnogospodarske enote Polhov Gradec* (Ur.l. RS, št. 4/2000, 43/2004).
- GGN za GGE Ljubljana (v postopku sprejemanja).

Strokovne podlage (grafični del), ki bodo posredovane na elektronski naslov marko.kosir@medvode.si, so naslednje*:

- maska gozda,
- območja gozdov s socialnimi in ekološkimi funkcijami, ki so poudarjene na 1. stopnji,
- območja varovalnih gozdov.

*Opomba: Podlaga za digitalizacijo maske gozdov in varovalnih gozdov so DOF-i (M 1:5000), območja funkcij gozdov pa se digitalizirajo na podlagi preglednih kart (M 1:25000).

Za vsa dodatna pojasnila in informacije smo vam na voljo na zgoraj navedenem naslovu.

Lep pozdrav!

Pripravila:

Mojca STUPAN KOBILICA, univ. dipl. inž. gozd.

stupan

V vednost:

- ZGS - Krajevna enota Ljubljana

Damjan ORAŽEM, univ. dipl. inž. gozd.
Vodja Območne enote Ljubljana

VSEBINA

1.	Stanje gozdov	1
1.1.	Ureditvena členitev	1
1.2.	Gozdnatost	1
1.3.	Gozdne združbe	2
1.4.	Drevesne vrste	2
1.5.	Lastništvo	2
1.6.	Funkcije gozdov	2
1.7.	Kategorije gozdov	3
1.8.	Posamično gozdno drevje in skupine gozdnega drevja izven ureditvenih območij naselij	3
2.	Temeljni cilji gospodarjenja z gozdovi	4
2.1.	Ohranitev in trajnostni razvoj gozdov	4
2.2.	Ohranitev naravnega okolja in ekološkega ravnotežja v krajini	4
2.3.	Ohranitev poseljenosti in kultiviranosti krajine	4
3.	Cilji pri gospodarjenju z gozdovi v občini Medvode	4
4.	Glavni problemi pri gospodarjenju z gozdovi v občini Medvode	5
5.	Smernice za izdelavo Strategijo prostorskega razvoja občine Medvode	5
6.	Smernice za izdelavo Prostorskega reda občine Medvode	7
6.1.	Oblikovanje namenske rabe prostora	7
6.2.	Splošni pogoji za poseganje v gozd in gozdni prostor	8